

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Rzeszowie

LRZ.410.001.09.2021

Pan
Jerzy Dybus
Prokurator Regionalny w Rzeszowie

Prokuratura Regionalna w Rzeszowie
ul. Hetmańska 45d, 35-078 Rzeszów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/001 Wykonanie budżetu państwa w 2020 r. – wykonanie planu finansowego Prokuratury Regionalnej w Rzeszowie.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Prokuratura Regionalna w Rzeszowie ¹ , ul. Hetmańska 45d, 35-078 Rzeszów.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jerzy Dybus, Prokurator Regionalny w Rzeszowie ² , od 11 marca 2016 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie
Kontroler	Dariusz Herda, doradca prawny, upoważnienie do kontroli nr LRZ/18/2021 z 15 stycznia 2021 r. (akta kontroli str.1-3)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa w 2020 r. planu finansowego Prokuratury Regionalnej, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności. Ocenie podlegały w szczególności: - realizacja wydatków budżetu państwa, - sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2020 r. w zakresie operacji finansowych, - system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań. Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.
Zakres kontroli	Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych: - analizy porównawczej wykonania planu dochodów, - analizy realizacji wydatków budżetu państwa i stanu zobowiązań, - kontroli wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych, - szczegółowej analizy wybranej próby wydatków dysponenta III stopnia, - analizy wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, - analizy prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań oraz systemu kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań. Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. <i>Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej kontrolowanej działalności.</i>

¹ Dalej: Prokuratura Regionalna lub Prokuratura

² Dalej: Prokurator

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, dalej: ustawa o NIK.

III. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie planu finansowego Prokuratury Regionalnej na 2020 r.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W wyniku szczegółowej kontroli 7% wydatków Prokuratury zrealizowanych w 2020 r. stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o *finansach publicznych*⁵ i aktach wykonawczych do tej ustawy. Wydatków dokonywano zgodnie z planem finansowym, na zakupy i usługi służące realizacji zadań jednostki.

Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych, z zastrzeżeniem nieprawidłowości w zakresie rzetelności weryfikowania wydatków ponoszonych na opinie biegłych i tłumaczenia. Nieprawidłowości te nie miały jednak wpływu na ogólną ocenę kontrolowanej działalności.

Stwierdzone nieprawidłowości związane były ze stosowaniem stawek wynagrodzenia określonych dla tłumaczy przysięgłych w sytuacji, kiedy wezwani tłumacze nie mieli takiego zawodu (tytułu), z brakiem wskazania w rachunku biegłego wszystkich osób sporządzających ekspertyzę oraz z zaakceptowaniem kosztów tłumaczenia w języku francuskim bez zaktualizowania postanowienia prokuratora w tym zakresie.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia rzetelność weryfikacji i zatwierdzania kosztów tłumaczenia w łącznej wysokości 73,9 tys. zł za dwie faktury wystawione przez tłumacza języka rosyjskiego, na podstawie jednego postanowienia o jego powołaniu - bez wskazania w dokumentacji księgowej, że faktury te obejmują określoną kwotę pieniężną na poczet wynagrodzenia i dotyczą części zleconego tłumaczenia.

Sprawozdania budżetowe Prokuratury zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁶, rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym⁷, a także rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁸. Podstawą sporządzenia sprawozdań były dane wynikające z ewidencji księgowej, a przyjęte mechanizmy kontroli zarządczej zapewniały w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości ich sporządzenia.

⁴ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2020 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku, gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁵ Dz. U. z 2021 r., poz. 305, dalej: *ustawa o finansach publicznych*.

⁶ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1564, ze zm.).

⁷ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 704, ze zm.).

⁸ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773).

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁹ kontrolowanej działalności

Dysponentem części budżetowej 88 Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury jest Prokurator Generalny. Prokurator Regionalny w Rzeszowie jest w tej części dysponentem środków budżetu drugiego¹⁰ i trzeciego stopnia. W strukturze Prokuratury Regionalnej działa Podkarpacki Wydział Zamiejscowy Departamentu do spraw Przystępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej w Rzeszowie¹¹ (dalej PWZ).

OBSZAR

1. Dochody budżetowe

Opis stanu
faktycznego

Prokuratura realizowała dochody budżetowe w dziale 755 Wymiar sprawiedliwości, w rozdziale 75505 Jednostki powszechne prokuratury.

W 2020 r. wysokość dochodów budżetowych zrealizowanych na obszarze Prokuratury (dysponenta II stopnia) wyniosła 627,2 tys. zł, co stanowiło 101,3% planu finansowego na 2020 r. oraz 91,6% wykonania z 2019 r. Spadek dochodów budżetowych w stosunku do roku poprzedniego o 57,7 tys. zł został spowodowany głównie zmniejszeniem dochodów w § 0700 z tytułu wpływów z opłat oprocentowanych pożyczek udzielonych prokuratorom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych (spadek o 40,7 tys. zł), w § 0870 z tytułu sprzedaży składników majątkowych (o 9,6 tys. zł) oraz zmniejszeniem dochodów w § 0950 - Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów (spadek o 7,6 tys. zł).

Wyższe dochody zrealizowano w § 0920 z tytułu odsetek od pożyczek udzielonym prokuratorom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych (o 9,8 tys. zł).

Stan należności jednostek obszaru PR (dysponenta II stopnia) na 31 grudnia 2020 r. wyniósł 22,1 tys. zł (w tym zaległości netto w kwocie 22 tys. zł). W stosunku do stanu na 31 grudnia 2019 r. stan należności i zaległości netto zwiększył się o 20,5 tys. zł.

Należności te dotyczyły naliczonych przez Prokuraturę Okręgową w Rzeszowie kar i odszkodowań wynikających z umów, w tym kwota 0,1 tys. zł z tytułu odsetek nie stanowiła zaległości netto (§ 0920).

W 2020 roku nie zanotowano w jednostkach prokuratur regionu rzeszowskiego należności umorzonych, odroczonech, rozłożonych na raty ani przedawnionych.

(akta kontroli str. 26-64, 106-144, 269-289, 344-363)

W 2020 r. wysokość zrealizowanych dochodów budżetowych Prokuratury (jako dysponenta III stopnia) wyniosła 585,2 tys. zł, co stanowiło 101% planu finansowego na 2020 r. oraz 94,7% wykonania dochodów w 2019 r.

⁹ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁰ Dla Prokuratora Regionalnego (jako kierownika Prokuratury Regionalnej w Rzeszowie) oraz czterech Prokuratorów Okręgowych (w Krośnie, Przemyślu, Tarnobrzegu i Rzeszowie).

¹¹ Zarządzenie nr 6/16 Prokuratora Generalnego z 9 marca 2016 r. w sprawie ustanowienia dysponentów środków budżetu państwa w części budżetowej, którym dysponentem jest Prokurator Generalny oraz rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 lutego 2016 r. w sprawie utworzenia Wydziałów Zamiejscowych Departamentu do Spraw Przystępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej, prokuratur regionalnych, okręgowych i rejonowych oraz ustalenia ich siedzib i obszarów właściwości (Dz. U. z 2018 r. poz. 1435 ze zm.)

Spadek dochodów budżetowych w stosunku do roku 2019 r. o 32,7 tys. zł wynikał ze zmniejszenia wpływów z opłat oprocentowanych pożyczek udzielonych prokuratorom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych (§ 0700) oraz zwiększenia dochodów z tytułu odsetek od pożyczek udzielonym prokuratorom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych (§ 0920) – co kwotowo wykazano już wcześniej, w zakresie analizy porównawczej dochodów dysponenta II stopnia.

Według stanu na 31 grudnia 2019 r. oraz na 31 grudnia 2020 r. w Prokuraturze nie było należności pozostałych do zapłaty.

W 2020 r. nie wystąpiły dochody wynikające z przepisów ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych¹², pochodzących z kar pieniężnych stanowiących dochód budżetu państwa.

(akta kontroli str. 26-64, 106-144, 269-289, 344-363)

OBSZAR

2. Wydatki

2.1 Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

Wydatki Prokuratury jako dysponenta II stopnia w 2020 r. wyniosły 122 446 tys. zł, co stanowiło 98,5% planu pierwotnego i 100% planu po zmianach.

Wydatki realizowane były w trzech działach klasyfikacji budżetowej tj. 752 Obrona narodowa (1483,9 tys. zł, tj. 1,2% wydatków), 753 Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (17 853,4 tys. zł, tj. 14,6%) i 755 Wymiar sprawiedliwości (103 108, 7 tys. zł, tj. 84,2%).

W każdym dziale nastąpił wzrost wydatków w relacji do roku poprzedniego, w tym w dziale 752 (o 619,6 tys. zł, co stanowiło 71,7% wydatków roku poprzedniego), w dziale 753 o 1181,8 tys. zł tj. o 7,1%, a w dziale 755 wydatki wzrosły o 14 145,6 tys. zł tj. o 15,9%.

W dziale 752 najwyższy kwotowo wzrost wydatków nastąpił w paragrafie 4050 na uposażenia żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy (o 297,3 tys. zł tj. o 29,8%) oraz w paragrafie 4030 na wynagrodzenia osobowe sędziów i prokuratorów oraz asesorów i aplikantów (o 204,7 tys. zł tj. o 22,4%).

W dziale 753 wydatki realizowano w paragrafie 3110 na świadczenia społeczne, które wzrosły o 1181,8 tys. zł tj. o 7,1%.

W dziale 755 najwyższy kwotowo wzrost wydatków nastąpił w paragrafach: 4010 na wynagrodzenia osobowe (o 4468,6 tys. zł tj. o 23,2%), 4030 na wynagrodzenia osobowe sędziów i prokuratorów oraz asesorów i aplikantów (o 3381,7 tys. zł tj. o 8%) i 6050 na wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych (o 2941,4 tys. zł tj. o 342,8%). Wydatki w paragrafie 6060 na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych były natomiast niższe o 182,8 tys. zł co stanowiło 28,3% wykonania roku poprzedniego (254,9 tys. zł).

(akta kontroli str. 26-64, 106-144, 269-289, 344-363)

Łączna wysokość zobowiązań jednostek obszaru Prokuratury na 31 grudnia 2020 r. wynosiła 6852 tys. zł, w tym m.in. z tytułu: dodatkowych wynagrodzeń rocznych za

¹² Dz. U. z 2020 r. poz. 1842, dalej ustawy o COVID-19.

2020 rok oraz składek na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy od tych wynagrodzeń – 5834,2 tys. zł; wynagrodzeń bezosobowych – 253,5 tys. zł; zakupu energii – 136,6 tys. zł, zakupu usług pozostałych – 190,2 tys. zł; kosztów postępowania prokuratorskiego – 336,4 tys. zł.

W odniesieniu do roku poprzedniego zobowiązania obszaru Prokuratury wzrosły o 806,9 tys. zł (13,4%), w tym w dziale 752 Obrona narodowa o 55,4 tys. zł oraz dziale 755 Wymiar sprawiedliwości o 751,5 tys. zł i dotyczyły przede wszystkim wskazanych wyżej dodatkowych wynagrodzeń rocznych i składek od tych wynagrodzeń, przy jednoczesnym zmniejszeniu zobowiązań z tytułu: wynagrodzeń bezosobowych o 180,7 tys. zł i zakupu materiałów i wyposażenia o 5,2 tys. zł.

Na koniec 2019 r. zobowiązania ogółem Prokuratury wyniosły 6045 tys. zł.

W latach 2019-2020 nie występowały zobowiązania wymagalne.

(akta kontroli str. 26-64, 106-144)

Prokurator jako dysponent III stopnia realizował wydatki w dziale 753 Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne oraz w dziale 755 Wymiar sprawiedliwości.

Wydatki w 2020 r. wyniosły 15 394,8 tys. zł, co stanowiło 100% planu po zmianach, a także 96,3% wydatków przyjętych w ustawie budżetowej. W stosunku do 2019 r. wykonanie wydatków wzrosło o 2558,9 tys. zł (tj. o 19,9%). Wynikało to głównie ze zmiany w dziale 755 o 2395,6 tys. zł (wzrost o 22,1%). Wydatki w dziale 753 zrealizowano na poziomie wyższym o 163,3 tys. zł tj. o 8,2%.

Najwyższy kwotowo wzrost wydatków w stosunku do roku poprzedniego wystąpił w następujących paragrafach klasyfikacji budżetowej: w § 3110 - Świadczenia społeczne (163,3 tys. zł), w § 4010 - Wynagrodzenia osobowe pracowników (584,1 tys. zł), w § 4030 - Wynagrodzenia osobowe prokuratorów (294,3 tys. zł), w § 4110 Składki na ubezpieczenie społeczne (1151 tys. zł co stanowiło wzrost o 203%) oraz w § 4610 - Koszty postępowania prokuratorskiego (148 tys. zł).

Wydatki bieżące w 2020 r. wyniosły 13 541 tys. zł, co stanowiło 85,5% wydatków ogółem. Wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi (paragrafy 4010-4120) oraz świadczenia na rzecz osób fizycznych (paragrafy 3020-3110) w 2020 r. wyniosły 13 000,5 tys. zł, co stanowiło 84,5% wydatków ogółem. W stosunku do 2019 r. kwota tych wydatków wzrosła o 2256,8 tys. zł. Wydatki bieżące bez wynagrodzeń i świadczeń na rzecz osób fizycznych wyniosły w 2020 r. 2336,8 tys. zł, co stanowiło 15,1% wydatków ogółem i oznaczało wzrost w stosunku do 2019 r. o 244,7 tys. zł.

Zaplanowane w budżecie wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych (§§ 3020, 3030, 3110) w wysokości 2172 tys. zł zostały wykonane zgodnie z planem i stanowiły 14,1% wydatków ogółem (w 2019 r. było to 15,8%). W grupie wydatków na świadczenia na rzecz osób fizycznych dominowały (99,5%) wydatki w § 3110 Świadczenia społeczne w kwocie 2161,9 tys. zł na uposażenia prokuratorów w stanie spoczynku.

(akta kontroli str. 26-64, 106-144, 269-289, 344-363)

Pan Prokurator Jerzy Dybus w sprawie ponad 200% wzrostu w 2020 roku wydatków dotyczących składek na ubezpieczenie społeczne (§ 4110) wyjaśnił, że miało to związek ze wzrostem wynagrodzeń pracowników, od których odprowadzone są składki na ubezpieczenie społeczne oraz z przekazaniem składek do ZUS (w wysokości 1049 tys. zł) za prokuratora odchodzącego z zawodu za okres od 1

stycznia 1998 roku do 20 lipca 2020 r. (zgodnie z art.126 pkt.2 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku - Prawo o prokuraturze).

(akta kontroli str. 344-363)

W 2020 r. zrealizowane wydatki na wynagrodzenia wyniosły 9036 tys. zł, co stanowiło 100% planu po zmianach. Wydatki na wynagrodzenia w 2020 r. stanowiły 111,7% wynagrodzeń wypłaconych w 2019 r. Przeciętne zatrudnienie w 2020 r. wyniosło 70 etatów i było o 4,2 etatu wyższe niż w 2019 r. Wzrost zatrudnienia zanotowano w grupie osób na stanowiskach asystentów prokuratorów (status 17) o 3,6 etatu, w grupie osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń (status 01) o 0,5 etatu oraz w grupie sędziów i prokuratorów (status 09) o 0,3 etatu. W strukturze zatrudnienia Prokuratury udział grupy prokuratorów spadł z 28,1% w 2019 r. (18,5 etatu) do 26,8% w 2020 r. (18,8 etatu), co oznacza, że na jeden etat prokuratorski w 2020 roku przypadało 2,7 etatu (2,6 w 2019 r.) z grup osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń i asystentów prokuratorów (łącznie 51,3 etatu).

Wydatki na wynagrodzenia w 2020 r. w stosunku do roku poprzedniego były wyższe o 945,6 tys. zł, co wynikało zarówno ze wzrostu zatrudnienia jak i wzrostu wynagrodzeń wypłaconych we wszystkich grupach zatrudnienia.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego pełnozatrudnionego wzrosło z 10,2 tys. zł w 2019 r. do 10,7 tys. zł w 2020 r., tj. o 4,9%, w tym w grupie prokuratorów wynagrodzenie to wzrosło analogicznie z 21,2 tys. zł do 22,3 tys. zł, tj. o 5,2%.

Zmiany stanu zatrudnienia i wynagrodzeń nie były związane z pandemią COVID-19.

W 2020 r. nie wystąpiły wydatki Prokuratury dotyczące umów zleceń trwających ponad 6 miesięcy.

(akta kontroli str. 69-79, 149-163, 280-289)

Plan finansowy Prokuratury (dysponenta III stopnia) na 2020 r. pierwotnie zakładał wydatki majątkowe w kwocie 65 tys. zł w § 6060. Ich wykonanie wyniosło 57,5 tys. zł, co stanowiło 88,4% planu z ustawy oraz 100% planu po zmianach. Środki wydatkowano na sfinansowanie planowanych zakupów trzech urządzeń biurowych (dwóch kserokopiarek oraz niszczarki), co służyło realizacji zadań Prokuratury.

Plan wydatków Prokuratury został w trakcie 2020 r. zmniejszony przez Prokuratora Generalnego per saldo o kwotę 585,2 tys. zł (o 3,7%).

Zmiany w planie finansowym były uzasadnione i wynikały z faktycznych potrzeb finansowych Prokuratury.

Zwiększenie planu wydatków nastąpiło m.in. środkami z rezerwy celowej budżetu państwa (poz. 8) o 35 tys. zł (w dwóch decyzjach). Środki z rezerwy celowej przyznane były na finansowanie zadań związanych ze zwalczaniem zakażenia, zapobieganiem rozprzestrzenianiu się, profilaktyką oraz zwalczaniem skutków choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2, zwanej COVID-19 i zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.

W 2020 r. Prokuratura nie otrzymała środków z rezerwy ogólnej budżetu państwa, a także nie realizowała wydatków z budżetu środków europejskich.

W latach 2019-2020 nie występowały także wydatki niewygasające.

(akta kontroli str. 106-144, 280-289, 364- 387)

Łączna kwota zobowiązań (występowały tylko w dziale 755) na 31 grudnia 2020 r. wynosiła 796,9 tys. zł i obejmowała m.in.: kwotę 665 tys. zł (tj. 83,5% zobowiązań) z tytułu dodatkowych wynagrodzeń rocznych za 2020 r. (§ 4040), kwotę 56 tys. zł (7%) z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne oraz Fundusz Pracy od tych wynagrodzeń (§§ 4110, 4120), kwotę 21,9 tys. zł (2,6%) z tytułu kosztów postępowania sądowego i prokuratorskiego (§ 4610), kwotę 20,1 tys. zł (2,5%) z tytułu zakupu usług pozostałych (§ 4300).

W stosunku do roku poprzedniego zobowiązania Prokuratury na 31 grudnia 2020 r. wzrosły o 135 tys. zł, co było spowodowane głównie zwiększeniem zobowiązań z tytułu dodatkowych wynagrodzeń rocznych (o 89,4 tys. zł) oraz kosztów postępowania prokuratorskiego (o 12,2 tys. zł). Na koniec 2019 r. zobowiązania ogółem wyniosły 662 tys. zł.

(akta kontroli str.: 26-64, 106-145, 280-289)

W 2020 r. sytuacja epidemiczna COVID -19 miała wpływ na tryb świadczenia pracy. Poniesione z tego tytułu dodatkowe wydatki wyniosły 38,9 tys. zł (tj. o 3,9 tys. zł ponad środki z rezerwy celowej) i były to koszty związane z zakupem środków ochrony indywidualnej (maseczki, rękawice, przyłbice), generatorów ozonu oraz dozowników i płynów do dezynfekcji, a także na usługi dezynfekcji pomieszczeń.

W związku z zaistniałą sytuacją epidemiczną Prokuratura przeszła na tryb pracy zdalnej.

Świadczenie pracy w trybie zdalnym następowało rotacyjnie, tak aby zachowana była ciągłość funkcjonowania Prokuratury (terminy procesowe, zaplanowane wcześniej czynności procesowe oraz terminy rozpraw i posiedzeń sądowych).

Prokurator zarządzał pracę zdalną w okresie od 30 marca 2020 r. do 18 maja 2020 r., a od tego czasu wprowadzono dwuzmianowy tryb pracy (kolejnymi zarządzeniami określającymi też harmonogramy osobowe). Pracownicy I zmiany rozpoczynali pracę o godz. 7.00 i kończyli o godz. 15.00, w tym w godzinach od 13.30 do 15.00 świadczyli pracę w formie zdalnej. Pracownicy II zmiany rozpoczynali pracę o godz. 12.30 i kończyli o godz. 20.30, w tym w godzinach od 12.30 do 14.00 świadczyli pracę w formie zdalnej.

Nie określano warunków wykonywania pracy zdalnej, pozostawiając te kwestie do ustalenia na bieżąco, w trakcie ich przekazywania pracownikom przez kierownika jednostki lub bezpośredniego przełożonego. Nałożono jednak obowiązek przebywania pracowników w miejscowości, w której zamieszkują, podanie numeru telefonu do kontaktu i zobowiązano do stawiennictwa w jednostce na każde wezwanie kierownika jednostki lub kierowników komórek organizacyjnych.

Udział procentowy osób zatrudnionych zdalnie – w odniesieniu do przeciętnej liczby osób zatrudnionych – przedstawiał się następująco: w marcu – 5,7%, w kwietniu – 61,2%, w maju – 24,7%. W pozostałych miesiącach nie odnotowano osób zatrudnionych zdalnie.

W Prokuraturze od kwietnia do grudnia 2020 r., w związku z sytuacją epidemiczną, odnotowano niższe wydatki w porównaniu do roku poprzedniego, w szczególności z tytułu: zakupu paliwa o 10 tys. zł, podróży służbowych o 6,5 tys. zł, kosztów szkoleń o 9 tys. zł.

Niższe wydatki na paliwo i podróże służbowe związane były z ograniczeniem wyjazdów służbowych, w szczególności na rozprawy sądowe, narady i szkolenia.

Wyższe o 14,1 tys. zł wydatki odnotowano natomiast w zakresie zakupu energii (elektrycznej i ciepłej), co miało związek z wprowadzeniem trybu pracy dwuzmianowej.

(akta kontroli str. 290-363)

Szczegółowym badaniem objęto realizację wydatków w wysokości 1078,6 tys. zł, tj. 7% wydatków ogółem Prokuratury (dysponenta III stopnia). Doboru próby wydatków dokonano metodą monetarną¹³ na podstawie wygenerowanych z systemu finansowo-księgowego zapisów i dowodów księgowych odpowiadających wydatkom pozapłacowym w kwocie powyżej 500 zł. Wylosowana próba obejmowała 38 dowodów (zapisów) księgowych¹⁴ na łączną wartość 771,9 tys. zł. Próba wydatków (z całego roku) dobranych w sposób celowy obejmowała 49 dowodów księgowych na kwotę 306,6 tys. zł. W badanej łącznie populacji dwa dowody na kwotę 57,5 tys. zł dotyczyły wydatków majątkowych (100% tej grupy), a 85 dowodów na kwotę 1021,1 tys. zł dotyczyło wydatków bieżących. W badanej próbie uwzględniono wszystkie wydatki związane z sytuacją epidemiczną COVID-19 – 32 dowody na 38,9 tys. zł, wydatki na realizację umów zlecenia – 7 dowodów na 8,3 tys. zł (100%) oraz wydatki wynikające z trzech analizowanych zamówień publicznych – 10 dowodów na kwotę 156,5 tys. zł.

W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że wydatki te (oprócz przypadków wskazanych w części dotyczącej stwierdzonych nieprawidłowości) dokonywane były zgodnie z zasadami gospodarowania środkami publicznymi wynikającymi z art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z planem finansowym i dotyczyły zakupu dostaw i usług służących realizacji zadań i celów jednostki. Dowody księgowe potwierdzające wydatki zostały zweryfikowane pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do zapłaty przez osoby upoważnione. Nie stwierdzono przypadków nieterminowych płatności skutkujących powstaniem zobowiązań wymagalnych, zapłatą odsetek, kar lub opłat.

(akta kontroli str. 603-903)

W badanej próbie 22 dowody (zapisy) księgowe na łączną kwotę 491,9 tys. zł dotyczyły wydatków związanych z zasięgnięciem przez Prokuraturę opinii biegłych i wzywania tłumaczy. Jednostkowe wydatki w tym zakresie wynosiły nawet 113,5 tys. zł i pokrywane były w ramach paragrafów 4170 – Wynagrodzenia bezosobowe lub 4610 Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego (w zależności od formy prowadzonej przez biegłego czy tłumacza działalności).

Prokuratura w 2020 r. w ramach tych dwóch paragrafów poniosła wydatki w wysokości odpowiednio 471,7 tys. zł i 605,8 tys. zł (łącznie 1077,5 zł) i były one niższe od zaplanowanych w ustawie budżetowej (o średnio 4,6%). Jednak w relacji do analogicznych wydatków z roku poprzedniego wzrosły one o 40,8 tys. zł (tj. o 9,5%) w paragrafie 4170 i o 148,1 tys. zł (tj. o 32,4%) w paragrafie 4610. Wzrost wydatków w tych dwóch paragrafach, rok do roku, wyniósł zatem 188,9 tys. zł, co stanowi 21,3% (w 2019 r. wydatkowano 888,6 tys. zł). Zasadniczą część tych wydatków stanowią koszty opinii biegłych i tłumaczeń, które w paragrafie 4170 wyniosły 457,2 tys. zł (tj. 97% tych wydatków), a w paragrafie 4610 wyniosły 549,4 tys. zł (tj. 90,7% wydatków). Łącznie wydatki poniesione w 2020 r. przez Prokuraturę Regionalną na koszty opinii biegłych i tłumaczeń stanowią kwotę 1006,6 tys. zł, tj.

¹³ Z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do wartości i z dowodów dotyczących okresu I-X 2020 r.

¹⁴ Wszystkie wylosowane dowody stanowiły wyciągi bankowe, które dotyczyły też list płac biegłych i tłumaczy obejmujących od jednego do siedmiu rachunków (faktur), przez co suma badanych w tej próbie dowodów jednostkowych wynosiła 55.

93,4% wydatków w paragrafach 4170 i 4610 oraz 6,5% wydatków Prokuratury ogółem (15 394,8 tys. zł).

Wydatki te są kosztami sądowymi (pokrywanymi tymczasowo przez Skarb Państwa), które, co do zasady, powinny zostać zasądzone w wyroku od skazanego¹⁵.

W świetle powyższego zwrócono się do Prokuratora Regionalnego, o wyjaśnienia dotyczące:

- przyczyn tak znacznego wzrostu przedmiotowych wydatków,
- obowiązujących w Prokuraturze zasad powoływania biegłych i tłumaczy,
- sposobu weryfikacji kompetencji osób nie będących tłumaczami przysięgłymi, a wzywanych w charakterze tłumaczy (dwie osoby),
- statystyk dotyczących kosztów sądowych ponoszonych tymczasowo przez Prokuraturę.

Pan Prokurator Jerzy Dybus wyjaśnił w tych sprawach m.in., że

- wzrost wskazanych wydatków nie jest związany z nowymi sprawami (33 zarejestrowanych w 2020 r.), a wydatki te ponoszone są w związku z zaistniałą potrzebą dowodową,
- zasady powoływania biegłych i ich krąg określają przepisy procedury karnej i decyduje o tym niezależny prokurator prowadzący sprawę (ewentualnie jego przełożony), a dla ograniczenia kosztów stosuje się zalecany przez Prokuraturę Krajową system najkorzystniejszej oferty i przewidywana wysokość kosztów jest zgłaszana do akceptacji prokuratora przełożonego,
- do tłumacza spoza listy tłumaczy przysięgłych stosuje się zasady ogólne dla biegłych, a prokuratorzy współpracujący stale z tymi osobami potwierdzają ich wiedzę w danej dziedzinie, a przez to uzyskują też wysoką jakość tłumaczenia, niższe koszty i dostępność tłumacza,
- Prokuratura nie dysponuje obecnie aktami głównymi spraw niezbędnymi dla zbadania kwestii wniosków o zasądzenie kosztów. W każdej sprawie przesyłanej do sądu sporządzane jest zestawienie wydatków w postępowaniu przygotowawczym, łączna kwota kosztów postępowania zasądzonych w sprawach Prokuratury w latach 2019-2020 wynosi 111,9 tys. zł oraz 30,3 tys. zł w sprawach PWZ (wydział ten zaskarżył jedno orzeczenie w tym zakresie, ale odwołania nie uwzględniono). Przepisy nie przewidują prowadzenia odrębnych statystyk dla ocen zasądzania kosztów postępowania, ani też prowadzenia wykazów kwotowych. Prokuratura w 2020 zaskarżyła jedno orzeczenie dotyczące kosztów postępowania, a w pozostałych sprawach uznała orzeczenia zwalniające oskarżonych od kosztów za słuszne.

(akta kontroli str. 567-593, 603-615, 904-928)

Prokuratura w 2020 r. oraz w roku poprzednim nie udzielała zamówień publicznych o wartości przekraczającej 30 tys. euro.

W badanym okresie udzielono 19 zamówień o wartości od 3 tys. zł do równowartości wyrażonej kwotą 30 tys. euro. Regulamin udzielania takich zamówień wprowadzony został zarządzeniem Prokuratora Regionalnego nr 41/2017 z 17 maja 2017 r.

¹⁵ Art. 616 i art. 618 § 1 pkt 7 i 9 w zw. z art. 627 kodeksu postępowania karnego (Dz.U. Dz.U. z 2020 r. poz. 30 ze zm.) zwanego dalej kpk

Analiza trzech zamówień, o najwyższej wartości¹⁶, wykazała, że postępowania przygotowano i przeprowadzono zgodnie ze wskazanymi uregulowaniami wewnętrznymi. Prawidłowo stosowano zasadę konkurencyjności. Realizacja zamówień była zgodna z treścią zawartych umów w zakresie przedmiotu zamówienia, terminu realizacji oraz wysokości wynagrodzenia.

Łączna wartość zamówień poddanych analizie wyniosła 147,2 tys. zł (brutto 181,3 tys. zł). Poniesione przez Prokuraturę wydatki związane z tymi zamówieniami wyniosły w 2020 roku 156,5 tys. zł i zostały zweryfikowane w ramach badanej próby.

Skontrolowane zamówienia służyły realizacji celów jednostki.

(akta kontroli str. 933-1077)

W Prokuraturze nie sporządzano planu zamówień publicznych, o którym mowa w art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹⁷ ponieważ postępowań takich nie planowano i nie prowadzono.

Zgodnie z art. 82 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych¹⁸ i rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 15 grudnia 2016 r. *w sprawie informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania*¹⁹, sporządzono i przekazano Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych (w dniu 23 lutego 2021 r.) roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach w roku 2020 r.

(akta kontroli str. 965- 986)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W zakresie wydatków określonych w czterech dowodach księgowych ujętych w pozycjach 3, 12, 17 i 20 z zestawienia badanej próby (zapis dziennika odpowiednio: 1494, 6678, 8762 i 10006) powołano jako tłumaczy dwie osoby, które nie były wpisane na listę Ministerstwa Sprawiedliwości²⁰ jako osoby będące tłumaczami przysięgłymi języka wietnamskiego (dla pozycji 3, 12) i rosyjskiego (dla pozycji 17 i 20). W postanowieniach przyznających wynagrodzenia wskazano natomiast, że przyznaje się je tłumaczom przysięgłym z powołaniem odpowiednich przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego²¹.

Tłumacza języka wietnamskiego powoływała i zatwierdzała przedkładane rachunki Pani Prokurator Edyta Lenart. Tłumacza języka rosyjskiego powoływała i zatwierdzała przedkładane rachunki Pani Prokurator Renata Majer. Rachunki akceptował naczelnik PWZ.

Z karty osobowej tłumacza języka wietnamskiego (K.K.) wynika, że jego roczne wynagrodzenie w sprawie o sygnaturze PK VI WZ Ds. 1.2018 wyniosło 599,35 zł natomiast z karty osobowej tłumacza języka rosyjskiego (K.L.) wynika, że jego

¹⁶ Dotyczące: kompleksowego sprzątnięcia (61,2 tys. zł netto), dostawy kolorowych urządzeń wielofunkcyjnych – kserokopiarek (38 tys. zł netto) oraz dostawy sprzętu komputerowego z oprogramowaniem (48 tys. zł netto).

¹⁷ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm.

¹⁸ Dz.U. poz. 2019 ze zm.

¹⁹ Dz.U. poz. 2038 - rozporządzenie obowiązuje w myśl art. 97 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo zamówień publicznych (Dz.U poz. 2020 ze zm.)

²⁰ <https://arch-bip.ms.gov.pl/pl/rejestry-i-ewidencje/tlumacze-przysiegli/lista-tlumaczy-przysieglych/search.html>

²¹ Jednolity tekst Dz.U. z 2021 r. poz. 261 zwane rozporządzeniem o wynagrodzeniu tłumaczy przysięgłych.

roczne wynagrodzenie w sprawie o sygnaturze PK VI WZ Ds. 40.2019 wyniosło 83 636,76 zł.

(akta kontroli str. 594-615, 603-615, 668-687, 696-703, 711-726)

Pan Prokurator Jerzy Dybus w sprawie przyczyn wzywania w charakterze tłumaczy osób niewpisanych na listę tłumaczy przysięgłych wyjaśnił, że do tłumaczy stosuje się przez analogię przepisy dotyczące biegłych, a zatem tłumaczem może być każda osoba władająca dobrze językiem, którym posługuje się osoba przesłuchiwana tj. tzw. tłumacz ad hoc, który posiada wiadomości specjalne do wykonania tłumaczenia.

W sprawie stosowania wynagrodzenia tych osób według stawek określonych jak dla tłumaczy przysięgłych, w sytuacji kiedy to nie występowało wyjaśnił, że stosowano je przez analogię na zasadzie art. 618 § 3 kpk²² i każdorazowo decydował o tym prokurator.

W zakresie wyjaśnień dotyczących osoby tłumaczącej materiały śledztwa w języku rosyjskim Pan Jerzy Dybus dodał ponadto, że jeśli biegła nie przyjęłaby stawek dla tłumacza przysięgłego (58,64 zł netto za godzinę tłumaczenia) to musiałaby przyjąć stawkę rynkową dla „zwykłych” tłumaczy, która wynosi około 150 zł, w związku z czym przyjęto rozwiązanie korzystne dla Prokuratury.

(akta kontroli str. 904-928)

W dokumentacji księgowej dotyczącej zlecenia tłumaczeń nie przedkładano dowodów na dokonywanie wyboru najkorzystniejszej oferty spośród kilku zgromadzonych, stąd nie jest znana rynkowa cena tej usługi.

2. W zakresie wynagrodzenia wypłaconego w ramach listy płac pod pozycjami 17 i 20 zestawienia badanych wydatków (zapis dziennika: 8762 i 10006) tłumacz języka rosyjskiego (nie będący tłumaczem przysięgłym) wystawił dwie faktury, odpowiednio na kwotę 36 561,57 zł z 8 maja 2020 r.²³ i na kwotę 37 300,37 zł z 1 czerwca 2020 r.²⁴ Obie faktury wystawione zostały (w postępowaniu o sygnaturze PK VI WZ Ds. 40.2019) na podstawie tego samego postanowienia Prokuratora z dnia 4 marca 2020 r., w którym prokurator wskazał, że powołuje biegłego tłumacza „w celu dokonania tłumaczenia pisemnego [...] znajdujących się na załączonej płycie DVD-R plików dźwiękowych stanowiących nagrane wypowiedzi podejrzanych”.

Rachunki biegłego opłacono na podstawie dwóch postanowień o przyznaniu kosztów z 20 maja 2020 r. i z 3 czerwca 2020 r. W postanowieniach przyznających wynagrodzenie wskazano, że przyznaje się je tłumaczowi przysięgłemu na podstawie przepisów rozporządzenia o wynagrodzeniu tłumaczy przysięgłych.

Łącznie za dwie faktury Prokuratura wydatkowała kwotę 73 861,94 zł.

Postanowienia te nie zawierały wskazania, że obejmują one część wynagrodzenia tłumacza lub jego uzupełnienie. Takich danych nie zawierały też przedkładane przez tłumacza faktury. W postanowieniu z 20 maja 2020 r. wskazano, że tłumacz „przedstawił tłumaczenie wraz z fakturą”, a w postanowieniu z 3 czerwca 2020 roku, że „wpłynęła przedmiotowa faktura”.

²² W razie braku przepisów wymienionych w § 2, o wysokości danego wydatku decydują kwoty przyznane przez sąd, prokuratora lub inny organ prowadzący postępowanie.

²³ Przedmiot faktury obejmował 64 godziny tłumaczenia ustnego oraz 704 stron tłumaczenia pisemnego i 97 stron poświadczenia tłumaczenia.

²⁴ Przedmiot faktury obejmował kolejne 879 stron tłumaczenia pisemnego.

Tłumacza języka rosyjskiego powoływała i zatwierdzała przedkładane rachunki Pani Prokurator Renata Majer. Rachunki akceptował naczelnik PWZ.

(akta kontroli str.: 594-615, 603-615, 696-703, 711-726)

Wyjaśnienia Pana Prokuratora Jerzego Dybusa dotyczące wezwania tłumacza spoza listy tłumaczy przysięgłych wskazano w ww. punkcie pierwszym tej sekcji.

Prokurator nie wyjaśnił przyczyn, dla których w przedkładanych przez tłumacza fakturach oraz postanowieniach przyznających te wynagrodzenia nie wskazywano, że dotyczą one części zleconych prac wykonanych na podstawie tego samego postanowienia o powołaniu tłumacza.

Prokurator wskazał w tej sprawie, że przekazany osobie wezwanej w charakterze tłumacza materiał zawierał zabezpieczone (nie w trybie operacyjnym) w telefonach nagrania rozmów podejrzanych, którzy przy pomocy portali społecznościowych przekazywali sobie informacje w języku rosyjskim i czeczeńskim.

Zakres działań tłumacza prokurator ustalał już w trakcie zleconych zadań. Jak wyjaśniono „*po konsultacji z Panią biegłą, poinformowano by odsłuchiwać czaty i pliki, a następnie tłumaczyła te nagrania, które miały istotne znaczenie dla postępowania (ustalono tryb weryfikacji istotnych rozmów dla przedmiotowego śledztwa)*”.

Prokurator wyjaśnił dodatkowo, że osoba tłumacząca stara się o wpis na listę tłumaczy przysięgłych języka rosyjskiego (procedury przedłużają się ze względu na pandemię COVID), a jej powołanie było zasadne dla dobra i dynamiki śledztwa.

W podsumowaniu tych wyjaśnień Prokurator wskazał tylko, że śledztwo zostało przeniesione do Prokuratury Regionalnej w Lublinie. Prokuratura tym samym nie dysponowała już przedmiotowymi tłumaczeniami.

(akta kontroli str. 904-928)

3. W zakresie wydatku wynikającego z dowodu ujętego w pozycji 27 zestawienia (zapis dziennika 11910) - wystawiona przez tłumacza przysięgłego faktura na kwotę 31 840,80 zł obejmowała także koszty tłumaczenia z języka francuskiego (na kwotę 69 zł), w sytuacji kiedy z postanowienia z 26 lutego 2020 roku wynikało, że powołany został tłumacz języka hiszpańskiego i dokumenty w takim języku zostały mu wydane.

Tłumacza języka hiszpańskiego powoływała i zatwierdzała przedłożony rachunek Pani Prokurator Alina Danilewicz-Dudek. Akceptował Prokurator Damian Mirecki.

Tłumacz (D.B.) był wpisany na listę tłumaczy przysięgłych w zakresie języka hiszpańskiego i francuskiego (wpis TP/953/05).

Pan Jerzy Dybus wyjaśnił w tej sprawie, że w toku czynności tłumacz ujawnił, że w zakresie przekazanych mu do tłumaczenia dokumentów znajdują się również pojedyncze dokumenty, sporządzone w języku francuskim i dokonał ich tłumaczenia na język polski, będąc również tłumaczem przysięgłym z języka francuskiego.

(akta kontroli str. 603-615, 735-742, 904-928)

4. W zakresie wydatków pod pozycją 33 zestawienia badanej próby (zapis dziennika 15257) ujęto fakturę za sporządzoną opinię biegłych na kwotę 113 520 zł. W załączonej karcie pracy biegłego wykazano nakład 2.838 godzin, co oznaczało, że od 16 września 2019 r. (powołanie i wydanie materiałów) do 15 września 2020 r. (przedłożenie opinii) biegły pracował po 7,8 godziny każdego dnia (2.838/365).

Faktura i załącznik nie zawierały wskazania, że opinię przygotowywał zespół biegłych i w karcie pracy wyszczególniony był jeden biegły z zakresu informatyki, kryminalistyki i elektroniki (P.H.).

Biegłego powoływał i zatwierdzał przedłożone rachunki Pan Prokurator Marek Szczyrba. Rachunki akceptował naczelnik PWZ.

Pan Prokurator Jerzy Dybus wyjaśnił w tej sprawie, że opinię wydało trzech biegłych (którzy złożyli stosowne podpisy pod opinią), a więc liczba godzin pracy biegłych wskazana na rachunku odnosi się do trzech osób.

(akta kontroli str. 603-615, 755-770, 904-928)

W przekazanej dokumentacji księgowej stanowiącej postawę powołania biegłego i dokonania wydatku publicznego nie było żadnych wskazań o wydaniu ekspertyzy przez zespół (trzech) biegłych.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa i budżetu środków europejskich w 2020 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie wydatków.

W wyniku kontroli 7% zrealizowanych przez Prokuraturę wydatków stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ustawie o *finansach publicznych* i aktach wykonawczych. Wydatków dokonywano zgodnie z planem finansowym na zakupy i usługi służące realizacji zadań jednostki.

Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych. Nie stwierdzono również przypadków nieterminowych płatności skutkujących zapłatą odsetek, kar lub opłat.

Na utrzymanie pozytywnej oceny nie miały wpływu stwierdzone nieprawidłowości związane rzetelnością dokumentacji dotyczącej usług tłumaczeń zleczanych w postępowaniach przygotowawczych oraz formalno-rachunkową weryfikacją rachunków przedkładanych zarówno przez tych tłumaczy jak i przez powoływanych biegłych.

Nie wskazano też formalnej podstawy, dla stosowania stawek wynagrodzenia przewidzianego dla tłumaczy przysięgłych, w sytuacji kiedy osoby te takich warunków nie spełniały.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia, że weryfikacja formalno-rachunkowa dowodów księgowych, w zakresie przypadków wykazanych w sekcji nieprawidłowości, była nierzetelna. Dokumenty stanowiące podstawę dokonywania wydatków budżetowych nie były bowiem rzetelne w rozumieniu przepisu art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości²⁵.

W szczególności dokumenty te:

²⁵ Dz.U. z 2021 r. poz. 217 ze zm. zwana dalej ustawą o rachunkowości.

- nie były zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej w zakresie wskazywania w postanowieniach przyznających wynagrodzenie, że tłumacze posiadali tytuły tłumaczy przysięgłych (w zakresie języka wietnamskiego i rosyjskiego), w sytuacji kiedy to nie miało miejsca,
- nie były zgodne i kompletne w zakresie wskazywania w przedkładanym rachunku wszystkich biegłych biorących udział w wydaniu opinii (wykazano kartę pracy dla jednego biegłego), co naruszało też zasadę określoną w art. 618f § 2 kpk²⁶,
- nie były zgodne z wyznaczonym zakresem poprzez dokonywanie tłumaczenia w języku francuskim w sytuacji kiedy postanowienie prokuratora dotyczyło tłumacza języka hiszpańskiego.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie rzetelność działań dotyczących ponoszenia części wydatków budżetowych związanych z powołaniem tłumacza języka rosyjskiego w postępowaniu o sygnaturze PK VI WZ Ds. 40.2019. Wezwany tłumacz nie posiadał tytułu tłumacza przysięgłego, co niezasadnie wskazywano w postanowieniach przyznających mu wynagrodzenie, a ponadto w kolejnych postanowieniach (z 20 maja i 3 czerwca 2020 r.) nie wskazano, że przyznawane wynagrodzenie w kwocie 36,5 tys. zł oraz 37,3 tys. zł stanowi część (ratę, zaliczkę, uzupełnienie) wynagrodzenia tłumacza, a przez to, w ocenie Najwyższej Izby Kontroli, dowody księgowe powodujące taki wydatek publiczny są nierzetelne w zakresie opisu operacji.

OBSZAR

3. Sprawozdawczość i księgi rachunkowe

3.1 Sprawozdania

Opis stanu
faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań jednostkowych Prokuratury (dysponent III stopnia) za 2020 r.:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) oraz
- sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2019 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

Sprawozdania poddane kontroli stanowiły element składowy sprawozdań zbiorczych, które Prokuratura, pełniąc funkcję dysponenta II stopnia, sporządzała i przekazywała do Prokuratury Krajowej. W toku badań kontrolnych nie stwierdzono, aby nie wywiązywano się z obowiązku terminowego sporządzania i przekazywania tych sprawozdań.

(akta kontroli str. 106-268)

²⁶ Wysokość wynagrodzenia za wykonaną pracę biegłego i specjalisty niebędącego funkcjonariuszem organów procesowych ustala się uwzględniając wymagane kwalifikacje, potrzebny do wydania opinii czas i nakład pracy, a wysokość wydatków, o których mowa w § 1 - na podstawie złożonego rachunku.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności Prokuratury w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez Prokuraturę sprawozdania budżetowe za 2020 rok i sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2020 r.

Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych wynikały z zapisów w ewidencji księgowej, a sprawozdania łączne dysponenta II stopnia na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Przyjęty system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań. Zostały one sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

V. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Zapewnienie rzetelnej weryfikacji wydatków Prokuratury związanych z opiniami biegłych i tłumaczeniami.
2. Rozważenie wprowadzenia formalnych zasad dotyczących wydatków w zakresie zakupu usług biegłych i tłumaczy, w celu rzetelnej kontroli i racjonalizacji tych kosztów postępowań przygotowawczych.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie²⁷ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

²⁷ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Rzeszów, dnia 26 marca 2021 r.

Kontroler
Dariusz Herda
doradca prawny

/-/

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie
Dyrektor
Wiesław Motyka

/-/